

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Uitzondering voor de NV Vlaamse Havens op de verplichting om te voorzien in een derde onafhankelijke bestuurders

De NV Vlaamse havens werd opgericht met het oog op de realisatie van sluisprojecten in de Vlaamse zeehavens. Nu blijkt dat deze NV vandaag enkel nog een administratieve opvolging verzekert van de aangelegane verplichtingen, wordt voorgesteld de Raad van Bestuur te beperken tot een ambtelijke vertegenwoordiging. Tevens wordt aan de NV Vlaamse Havens overeenkomstig artikel III.40, tweede lid van het Bestuursdecreet een uitzondering toegekend op de verplichting tot aanstelling van onafhankelijke bestuurders.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD

Deze beslissing heeft betrekking op het beleidsveld waterinfrastructuur en waterbeleid.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Er zijn geen relevante vorige beslissingen van de Vlaamse Regering en ook geen bijhorende (strategische) adviezen.

2. INHOUD

Toelichting

Context

De NV Vlaamse Havens werd op 25 februari 2011 opgericht met het oog op de realisatie van drie zeesluizen in het Vlaamse havenlandschap: één op de Linkeroever van het Havengebied te Antwerpen, één in Terneuzen voor de toegang tot het kanaal Gent-Terneuzen en één voor het verbeteren van de nautische toegankelijkheid tot de haven van Zeebrugge.

Het doel van de NV werd als volgt omschreven: De NV Vlaamse Havens zal binnen de perken van het Havendecreet en het Decreet NV Vlaamse Havens:

1. in het algemeen, het realiseren en ter beschikking stellen van basisinfrastructuur in het kader van de verbetering van de maritieme toegangswegen tot elk havengebied;
2. in het bijzonder en niet-limitatief, het aansturen, coördineren en de realisatie van de uitbreiding van de maritieme toegangswegen tot het havengebied van Antwerpen, het

////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////

havengebied van Brugge-Zeebrugge en het havengebied Gent door middel van de aanleg, met inbegrip van de financiering, van nieuwe zeesluizen en aanhorigheden met het oog op de terbeschikkingstelling aan de respectievelijke havenbedrijven;

3. alle handelingen en activiteiten te verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks deelnemen aan vennootschappen, verenigingen, samenwerkingsverbanden en andere rechtspersonen, en het sluiten van overeenkomsten met de havenbedrijven overeenkomstig het Havendecreet.

De NV Vlaamse Havens zou voor elke te realiseren zeesluis een dochtervennootschap oprichten. De dochtervennootschap zou optreden als bouwheer van de sluis en de sluis nadien ter beschikking stellen aan het betrokken havenbedrijf die de sluis zal exploiteren. Het betrokken havenbedrijf zou daarvoor een beschikbaarheidsvergoeding betalen aan de dochtervennootschap en het Vlaams Gewest geeft dan op haar beurt aan het havenbedrijf een subsidie voor het gebruik van de sluis gekoppeld aan een aantal voorwaarden met betrekking tot de operationaliteit van de sluis. De subsidie van het Vlaamse Gewest aan het havenbedrijf staat naar omvang en fasering los van de bouw van de sluis. De subsidie is gebonden aan voorwaarden van voldoende beschikbaarheid van de sluis waardoor de uitbetaling pas kan starten na de volledige realisatie van het project en wanneer de sluis effectief in gebruik genomen is. De risico's verbonden aan de realisatie, het onderhoud en de exploitatie van de sluis liggen geenszins bij het Vlaams Gewest.

Uitgangspunt bij deze constructie waren de principes van ESR-neutraliteit, spreiding van betalingen, level playing field en BTW recuperatie.

De eerste investering die ondertussen op deze manier gerealiseerd werd, is de bouw van de Kieldrechtssluis, de tweede sluis op de Linkeroever van het havengebied te Antwerpen. De NV Vlaamse Havens richtte voor de bouw en de ter beschikkingstelling van deze sluis op 4 juli 2011 samen met het –toenmalige Havenbedrijf Antwerpen (nu Havenbedrijf Antwerpen – Brugge) een dochtervennootschap op, zijnde de NV Deurganckdoksluis. Deze dochtervennootschap trad op als bouwheer en werd eigenaar van de sluis. De sluis werd effectief in gebruik genomen op 1 oktober 2016 en werd door Deurganckdoksluis NV gedurende 20 jaar in concessie gegeven aan het havenbedrijf.

Voor de – momenteel in aanbouw zijnde – Nieuwe Sluis Terneuzen – ligt omwille van het grensoverschrijdende karakter van dit project het bouwheerschap bij de Vlaams-Nederlandse Scheldec Commissie. De NV Vlaamse Havens heeft hierbij geen actieve rol.

Momenteel is er nog geen duidelijkheid over de financieringsconstructie voor de realisatie van de Nieuwe sluis te Zeebrugge, noch rond het Tweede getijdendok (ECA). Mogelijk zal de NV Vlaamse Havens hierin een actieve rol kunnen in opnemen.

Tot nader orde beperkt de rol van de NV Vlaamse Havens zich tot de opvolging van haar dochter, Deurganckdoksluis NV, en haar patrimonium, met de daarbij horende administratieve en juridische verplichtingen. Daarom wordt voorgesteld om een beperkte raad van bestuur, bestaande uit drie leden, aan te stellen met ambtelijke vertegenwoordigers.

Gezien deze ambtelijke samenstelling het moeilijk maakt om in de verplichting tot aanstelling van onafhankelijke bestuurders te voorzien, zal hiervoor een uitzondering gevraagd worden. Daarenboven heeft de NV Vlaamse havens geen eigen personeel. De raad van bestuur van de NV Vlaamse havens telt vandaag dan ook slechts 7 leden.

Artikel III.40. van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 bepaalt: “*Minimaal een derde van het aantal stemgerechtigde leden van de raad van bestuur van de overheidsinstanties, vermeld in artikel III.36, § 1, is een onafhankelijke bestuurder.*”

////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////////

